

<i>Kod ucznia</i>	

**KURATORIUM OŚWIATY W GDAŃSKU
KONKURS Z HISTORII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
III STOPIEŃ ELIMINACJI
2024/2025**

Instrukcja dla ucznia:

Zapoznaj się uważnie z zadaniami i wykonaj polecenia. Na wykonanie zadań masz **90 min.**

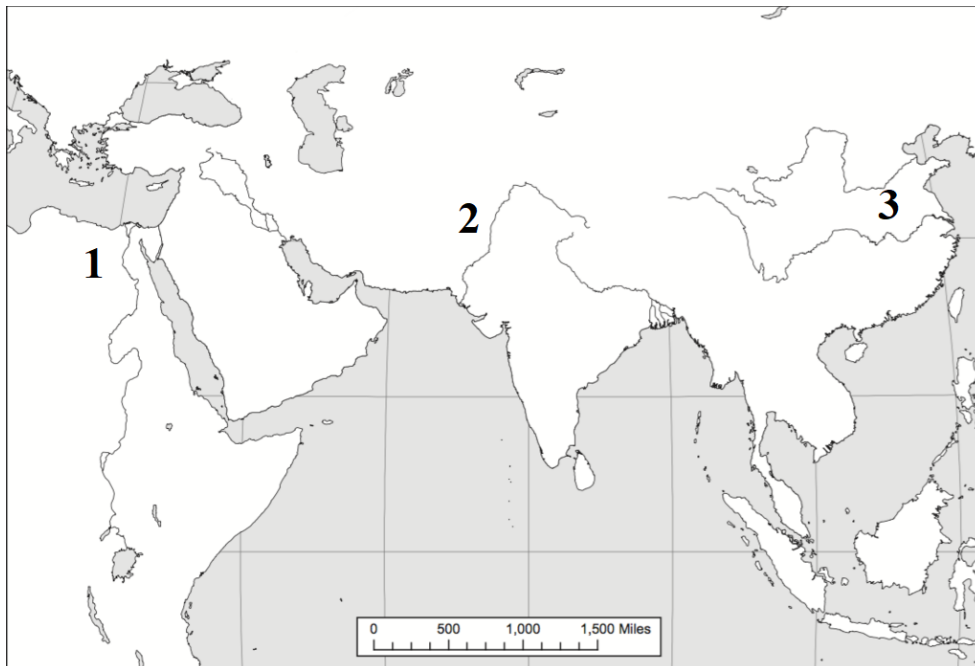
Łączna suma punktów do zdobycia wynosi **75.**

Wojewódzka Komisja Konkursowa życzy Ci powodzenia.

1. Zapoznaj się ze zdjęciem przedstawiającym przedmiot znaleziony w grodzisku na terenie pomorskiej wsi Owidz, pochodzący z X-XI wieku i wykonaj zadania.

	<p>A. Określ, jaki przedmiot został przedstawiony na zdjęciu.</p> <p>B. Określ z jakiego naturalnego materiału został ten przedmiot wykonany.</p> <p>C. Wyjaśnij, do czego ten przedmiot mógł służyć.</p> <p style="text-align: right;">.... / 3</p>
--	---

2. Zapoznaj się z mapą i podaj nazwy starożytnych cywilizacji oznaczonych cyframi od 1 do 3 oraz rzek nad którymi zostały założone.

1.	rzeka -
2.	rzeka -
3.	rzeka -
/ 3	

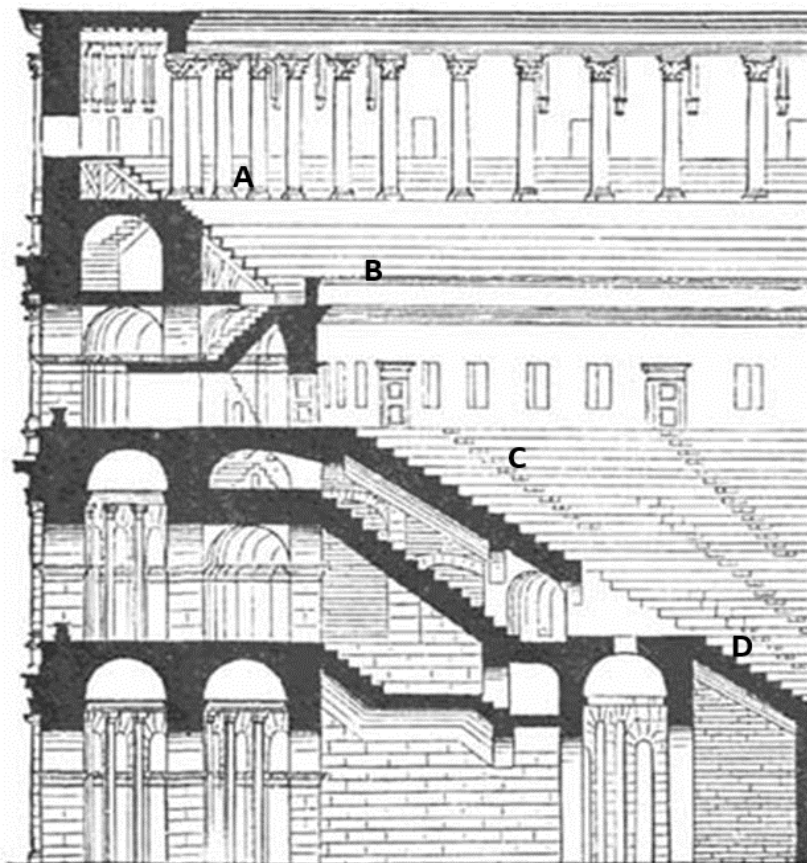
3. Wymień pięć osiągnięć starożytnych Greków w dziedzinie kultury.

-
-
-
-
-

.... / 5

4. Zapoznaj się ze schematem amfiteatru Flawiuszy w Rzymie. Przyporządkuj określonym poziomom, oznaczonym literami A-D, odpowiednią kategorię społeczną, która mogła w nim zasiadać. Użyj określeń spośród podanych.

ekwici kobiety i niewolnicy plebejusze senatorzy i cesarz

A.

B.

C.

D.

Źródło: <https://tiny.pl/dw95w>

.... / 4

5. Uzupełnij tekst dotyczący zakonów w średniowieczu.

Jednym z najstarszych zakonów w średniowieczu był zakon benedyktynów utworzony w VI w. przez świętego A. z Nursji. Założył on na górze B. klasztor według swojej reguły zakonnej. Zakonnicy zajmowali się głównie modlitwą i pracą związaną z prowadzeniem szkół, szpitalami, badaniami naukowymi i przepisywaniem ksiąg. W XI wieku święty Robert z Molesme założył klasztor w Citeaux, który dał początek nowemu zakonowi – C. Ci zakonnicy utrzymywali się głównie z pracy na roli i hodowli, m.in. upowszechnili w Europie hodowlę karpia. W XIII w. zaczęły powstawać zakony żebracze istniejące w miastach i utrzymujące się z datków wiernych. Pierwszy tego typu zakon założył święty D. z Asyżu a kolejny święty E. Guzman.

.... / 5

6. Przyporządkuj rodzajom broni białej odpowiedniego wojskowego.

A.	gladius
B.	mizerykordia
C.	rapier
D.	koncerz

1.	hoplita grecki
2.	husarz
3.	legionista rzymski
4.	muszkieter
5.	średniowieczny rycerz

A - B - C - D -

.... / 4

7. A Wyjaśnij pojęcia detronizacji i abdykacji.

detronizacja -

.....

abdykacja -

.....

7.B. Podaj po jednym przykładzie detronizacji i abdykacji w historii nowożytnej Polski. Podaj jak nazywał się władca i okoliczności lub datę tego wydarzenia.

detronizacja -

.....

abdykacja -

.....

.... / 4

8. Uporządkuj w kolejności chronologicznej wydarzenia z okresu rozbicia dzielnicowego Polski.

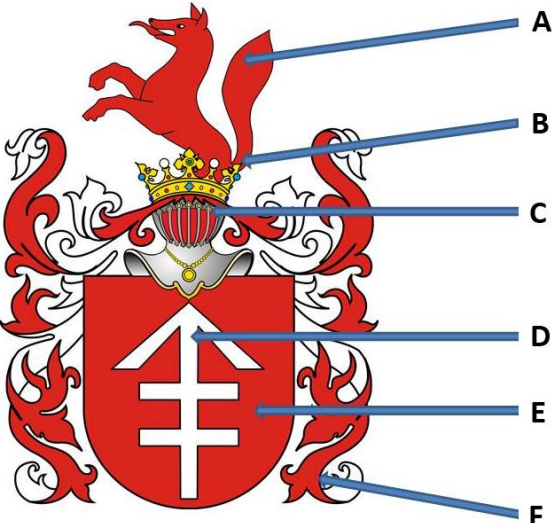
- A. koronacja królewska Przemysła II w Gnieźnie
- B. koronacja królewska Władysława Łokietka w Krakowie
- C. pierwszy najazd Mongołów
- D. sprowadzenie Krzyżaków do Polski
- E. śmierć Bolesława Krzywoustego

1- 2- 3- 4- 5-

.... / 2

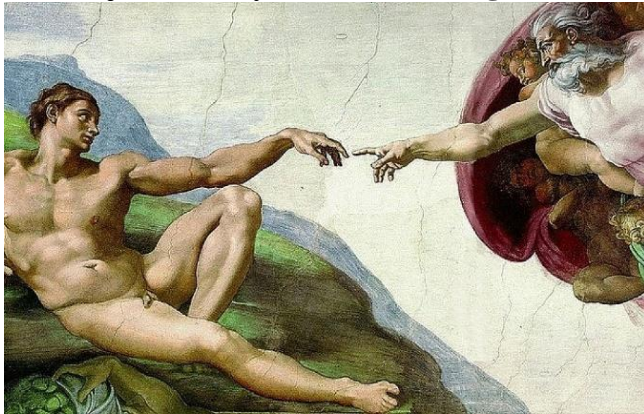
9. Przyporządkuj elementom graficznym herbu Lis odpowiednie określenia spośród podanych.

godło, hełm, klejnot, korona, labry, tarcza

	A
	B
	C
	D
	E
	F

.... / 6

10. Podaj autora i tytuł renesansowego dzieła.

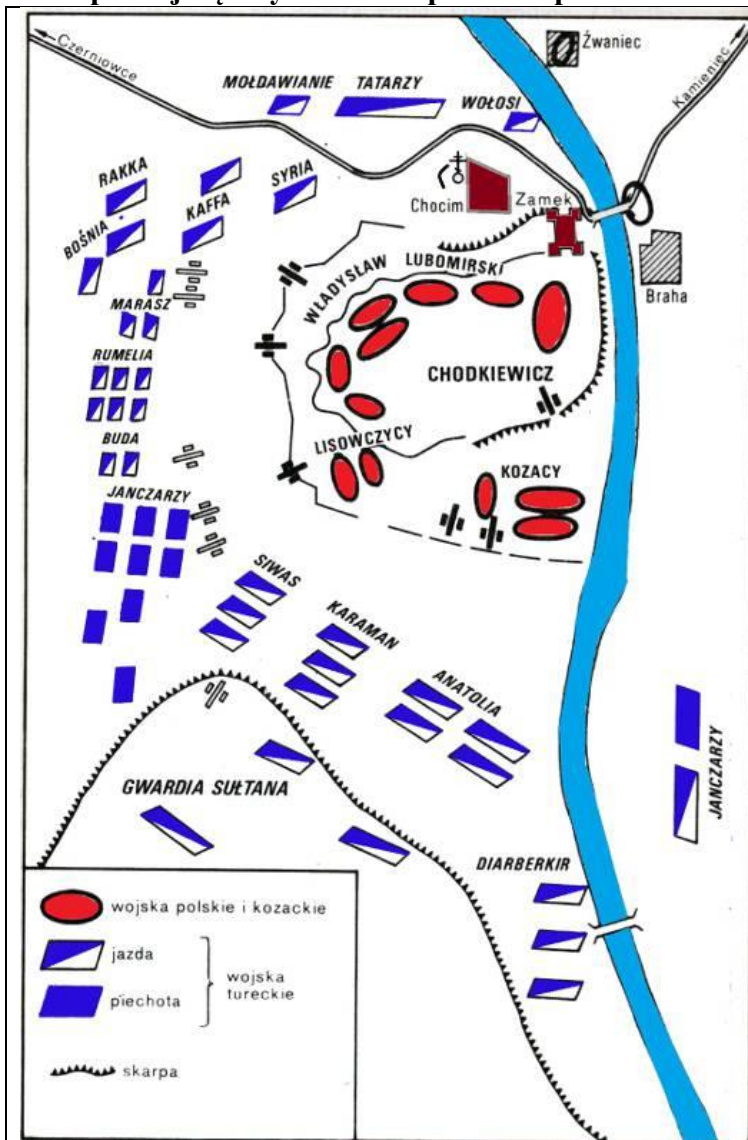
A. Tytuł:
 Autor:

B. Tytuł:
 Autor:

.... / 4

11. Zapoznaj się z rysunkiem i podkreśl prawidłowe dokończenie zdań.

A. Przedstawiony rysunek jest

1. mapą.
2. planem.

B. Ukazana na nim bitwa rozegrała się w roku

1. 1611.
2. 1621.
3. 1631.
4. 1641.

C. Były to czasy panowania w Rzeczypospolitej króla

1. Stefana Batorego.
2. Zygmunta III Wazy.
3. Władysława IV Wazy.
4. Jana Kazimierza.

D. W wyniku bitwy Rzeczypospolita

1. utraciła Podole na rzecz Turcji.
2. utraciła Ukrainę na rzecz Turcji.
3. utrzymała swój stan posiadania.
4. zdobyła Mołdawię.

Źródło: <https://tiny.pl/dwdwp>

.... / 4

12. Przyporządkuj fragmentom tekstów źródłowych z XVII-XVIII w. odpowiedni tytuł spośród podanych. Podaj również rok ich ustanowienia.

*Deklaracja niepodległości Stanów Zjednoczonych, Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela,
Deklaracja praw narodu angielskiego, Konstytucja 3 maja*

Artykuł I. Ludzie rodzą się i pozostają wolni i równi w swych prawach. Różnicowania społeczne mogą być oparte wyłącznie na pożytku powszechnym.

Artykuł II. Celem każdej organizacji politycznej jest zachowanie naturalnych i nieprzedawnialnych praw człowieka. Prawami tymi są: wolność, własność, bezpieczeństwo i opór przeciwko uciskowi.

Artykuł III. Źródło wszelkiego zwierzchnictwa spoczywa całkowicie w Narodzie. Żadne ciało, żadna jednostka nie może wykonywać władzy, która nie pochodzi wyraźnie od Narodu.

Źródło: <https://tiny.pl/dw9mx>

A. rok -

Uważamy za niezbite i oczywiste następujące prawdy: że wszyscy ludzie stworzeni zostali równymi sobie; że Stwórca udzielił im pewnych praw niepozbywalnych, w rządzie których na pierwszym miejscu postawić należy prawo do życia, do wolności i do poszukiwania szczęścia; celem zapewnienia sobie tych praw ludzie ustanowili między sobą rządy, których władza wypływa ze zgody rządzonych; że ilekroć jakakolwiek forma rządu sprzeciwia się celowi, w jakim była ustanowiona, naród ma prawo zmienić ją lub znieść zupełnie i ustanowić rząd nowy na takich zasadach [...] oparty, jakie mu się wydadzą najstosowniejszymi do zapewnienia własnego bezpieczeństwa i pomyślności. [...] jeśli długi szereg nadużyć i przywłaszczeń [...] wykazuje jawny zamiar narzucenia danemu narodowi jarzma absolutnego despotyzmu, naród ten ma nie tylko prawo, lecz i obowiązek obalenia podobnego rządu [...]. Dzieje panowania terażniejszego króla W[ielkiej] Brytanii są jednym pasmem niesprawiedliwości i przywłaszczeń, dążących jawnie do rozciągnięcia nad tymi koloniami nieograniczonej tyranii.

Źródło: Wiek XVI–XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa: WN PWN, 1999, s. 470–472.

B. rok -

1. Że rzekoma władza zawieszania praw lub ich wykonywania na podstawie powagi królewskiej, a bez zgody parlamentu, jest bezprawiem.

2. [Jest bezprawiem] rzekoma władza zwalniania spod prawa lub wykonywania go.

3. Rozporządzenie nakazujące stworzyć Trybunał komisarzy dla spraw kościelnych, jako też wszystkie inne komisje i trybunały o podobnym charakterze, jest bezprawne i zgubne.

4. Ściąganie pieniędzy na użytek Korony pod pozorem prerogatywy królewskiej, a bez zezwolenia parlamentu, na dłuższy czas lub w inny sposób aniżeli on zezwolił lub ma zezwolić, jest bezprawiem.

5. Poddani mają prawo znosić do króla petycje; wszelkie areszty i prześladowania za wnoszenie petycji są bezprawiem.

6. Tworzenie i utrzymywanie stałych armii w czasie pokoju bez zgody parlamentu jest sprzeczne z prawem.

7. Poddanym protestanckiej religii wolno mieć broń gwoli własnej obrony, stosownie do ich stanu i jak zezwala na to prawo.

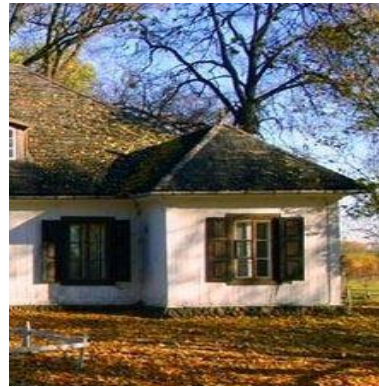
Źródło: Marek Ferenc, *Epoka nowożytna. Teksty źródłowe. Tematy lekcji i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 2001, str. 213.

C. rok -

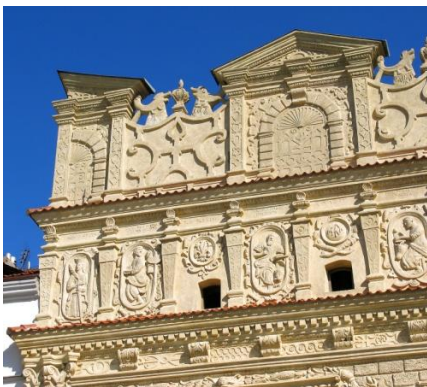
.... / 6

13. Przyporządkuj zdjęciom odpowiednie określenia spośród podanych.

alkierz, attyka, kopuła, krużganki, portal

A. B.

C. D.

.... / 4

14. Przyporządkuj naukowcom odpowiednie osiągnięcie.

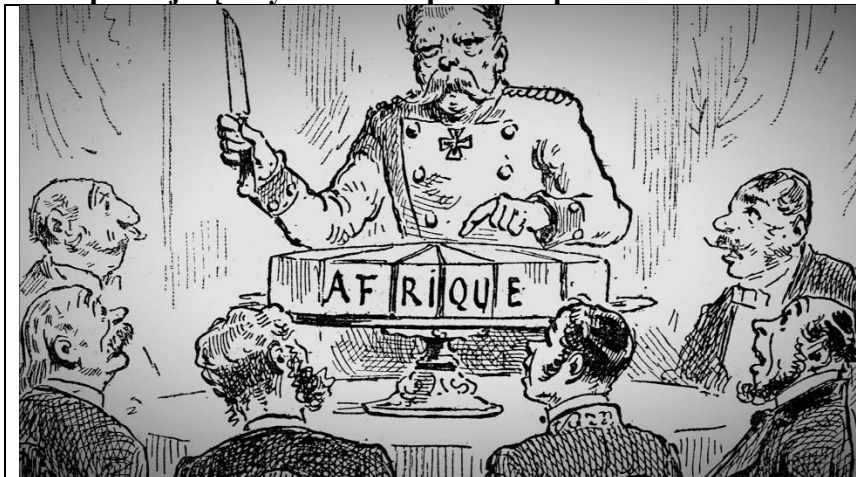
A.	Karol Darwin
B.	Ludwik Pasteur
C.	Dymitr Mendelejew
D.	Wilhelm Roentgen

1.	zastosowanie w medycynie promieniowania X
2.	zestawienie wszystkich pierwiastków chemicznych
3.	przedstawienie teorii opisującej rozwój życia na Ziemi
4.	wprowadzenie metody przechowywania żywności
5.	dokonanie pierwszego lotu sterowcem

A - B - C - D -

.... / 4

15. Zapoznaj się z rysunkiem i podkreśl prawidłowe dokończenie zdania.

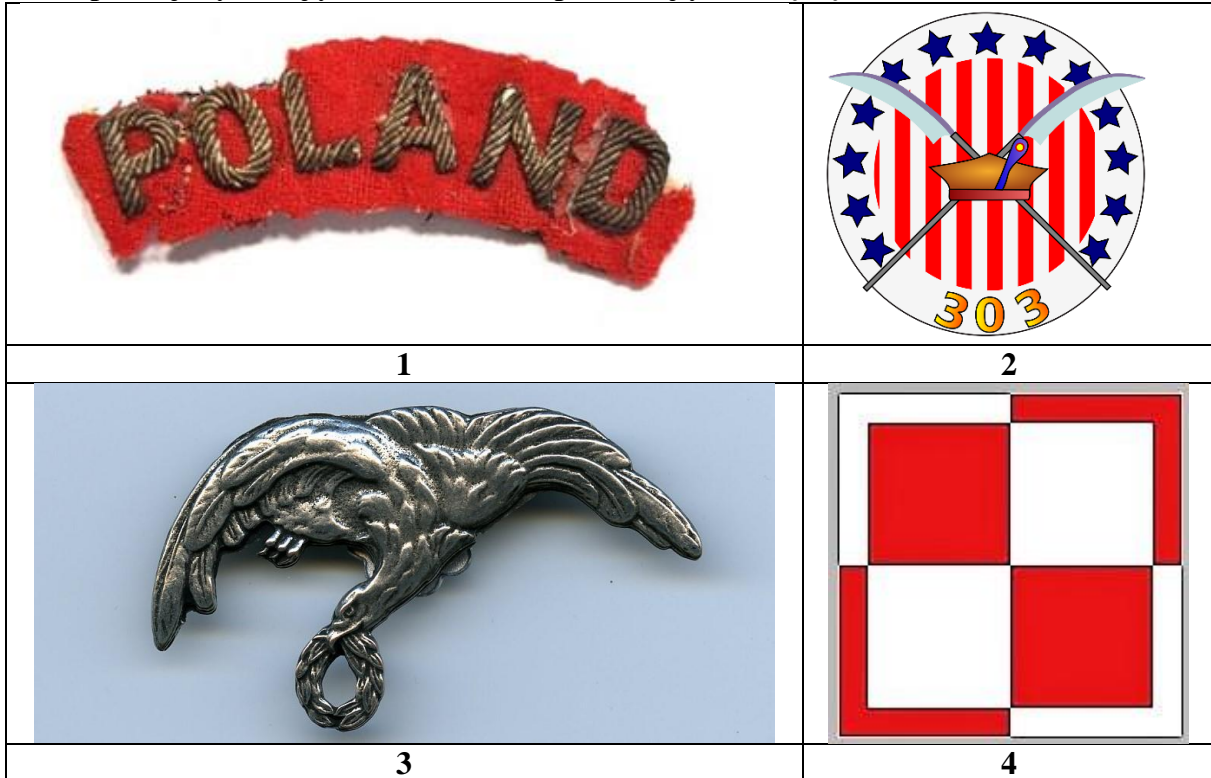

Rysunek odnosi się do
 A. konferencji berlińskiej.
 B. kongresu wiedeńskiego.
 C. konferencji monachijskiej.
 D. konferencji poczdamskiej.

Źródło: <https://tiny.pl/dwdj5>

.... / 1

17. Zapoznaj się ze zdjęciami i wstaw odpowiadające im cyfry we właściwe zdania.

W odtworzonych w Wielkiej Brytanii Polskich Siłach Zbrojnych na mundurach polskich żołnierzy pojawiły się A. , które stały się symbolem tych wojsk. Polscy żołnierze dość szybko zaskarбили sobie sympatię Brytyjczyków, a szczególną estymą cieszyli się lotnicy noszący B. Do legendy przeszły dokonania pilotów polskich dywizjonów operujących w ramach brytyjskiego RAF, mający jednak na swoich samolotach także oznaczenie C. Szczególną sławę zyskał dywizjon D. , który w czasie bitwy powietrznej o Anglię stał się najskuteczniejszą jednostką w całym brytyjskim lotnictwie wojskowym.

.... / 4

18. Wyjaśnij znaczenie historyczne poniższych określeń.

- A. akcja „Wisła” -
- B. socrealizm -
- C. kolektywizacja rolnictwa -
- D. porozumienia sierpniowe -
- / 4

Wypełnia egzaminator

Zad. 1	Zad. 2	Zad. 3	Zad. 4	Zad. 5	Zad. 6	Zad. 7	Zad. 8	Zad. 9
.../3	.../3	.../5	.../4	.../5	.../4	.../4	.../2	.../6
Zad. 10	Zad. 11	Zad. 12	Zad. 13	Zad. 14	Zad. 15	Zad. 16	Zad. 17	Zad. 18
.../4	.../4	.../6	.../4	.../4	.../1	.../8	.../4	.../4

podpis sprawdzającego

suma punktów: